

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
t.a.v. de staatssecretaris
mevrouw J. Klijnsma
Postbus 90801
2509 LV Den Haag

Den Haag, 11 augustus 2016

Betreft: Eén-meting
Referentie: LCR/16-0080/GvdM/ER

Geachte mevrouw Klijnsma,

De Landelijke Cliëntenraad (LCR) heeft kennisgenomen van de resultaten van de één-meting banenafpraak.

De LCR heeft de cijfers nauwkeurig bekeken en heeft een aantal vragen bij de cijfers. Uit de één-meting blijkt dat er 21.057 banen bij reguliere werkgevers zijn bijgekomen. Daarvan zijn er 15.604 in de markt gerealiseerd en 5.453 bij de overheid.

Dat lijken mooie cijfers die ruim boven het streefgetal liggen. De LCR vraagt zich af of de overheid zich nu rijk rekent.

De LCR verzoekt om een ambtelijk overleg om zijn vragen te bespreken.

De extra banen verdwijnen als sneeuw voor de zon

Bij de invoering van de Participatiewet en het sociaal akkoord is sprake van het realiseren van 125.000 extra banen en 30.000 beschutwerk plekken.

In totaal dus 155.000 extra banen voor mensen met een beperking.

Vervolgens worden telkens nieuwe afspraken gemaakt over de wijze van invullen van de extra banen. Zo mogen Wsw-detacheringen meetellen voor de extra banen mits er een beschutwerk plek tegenover staat. Dat betekent dus nog maar 125.000 extra banen. Immers, de 30.000 Wsw-detacheringen is het *verplaatsen* van banen.

Nu wordt de herbezettingvoorwaarde opgeschort en als het aan u ligt zelfs afgeschaft. Wat betekent dit voor de extra banen? Het aantal van 30.000 beschut werk is zeker extra en bij de invulling van de banenafpraak kan het gaan om verschuiven van banen/werkgelegenheid van SW-banen naar detacheringen bij bedrijven of overheid. Door al deze afspraken verdwijnen de te realiseren extra banen als sneeuw voor de zon.

Om echt te zien hoe het met de arbeidsparticipatie van mensen met een beperking gaat moeten we de CBS-cijfers van de laatste jaren naast elkaar gaan leggen.

Dan kunnen we werkelijk zien of er meer mensen met een beperking aan het werk zijn. De LCR vreest dat we van een koude kermis thuiskomen als we de cijfers in dat licht bekijken.

Vragen

- Hoeveel van de inleenconstructie via Wsw-detacheringen zijn bezet door echt 'nieuwe mensen'?
- Hoeveel van de extra banen uit een inleencontract zijn ontstaan doordat werknemers die al werkten meer zijn gaan werken?

Markt

Als we de cijfers nader bekijken dan zien we dat 5.840 van de 15.604 banen in de markt worden gerealiseerd door inleenverbanden (uitzendrelaties en Wsw-detacheringen).

Vragen

- Hoeveel van de inleenverbanden in de markt zijn Wsw-detacheringen?
- Hoeveel van deze inleenverbanden zijn bezet door 'nieuwe mensen', dus niet door al werkende Wsw-ers die nu gedetacheerd zijn?

De LCR vindt dat de Wsw-detacheringen niet mee zouden moeten tellen als dit detacheringen van reeds werkende Wsw-ers betreft. Door het detacheren van Wsw-medewerkers komen er geen banen bij en gaan er niet meer mensen met een beperking aan het werk. Hierbij kan slechts worden opgemerkt dat een deel van de Wsw-geïndiceerden inclusiever is gaan werken. De banen binnen het SW-bedrijf zijn verplaatst naar banen in de reguliere arbeidsmarkt. Dat is iets anders dan meer banen of meer mensen met een beperking aan het werk. De Wsw-gedetacheerden hadden al een baan. Dat geldt niet voor banen die via uitzendorganisaties worden ingevuld.

Blijft gelukkig staan dat de markt ook nog 9.764 formele dienstverbanden extra heeft gerealiseerd en dat betekent dat de markt alleen al met dit cijfer ruim voldoet aan het streefgetal van 6.000 extra banen.

Overheid

De overheid heeft zijn banengroei uitsluitend langs de weg van inleenverbanden gerealiseerd.

De LCR begrijpt wel dat het kabinet er veel waarde aan hecht om mensen die werkzaam zijn als uitzendkracht of via detachering vanuit de sociale werkvoorziening mee te tellen in de sector waar ze daadwerkelijk aan het werk zijn gegaan. Anders was er bij de overheid immers geen enkele werknemer met een beperking extra aan het werk.

De LCR vindt dat de overheid niet voldoet aan het streefcijfer van 3.000 extra banen. Er is hooguit sprake van een verschuiving van banen en dat er meer mensen inclusiever zijn gaan werken maar er zijn niet meer banen bijgekomen en er zijn niet meer mensen aan het werk door Wsw-detacheringen.

Dat wringt omdat het kabinet op 14 juli jl. het 'VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap' heeft geratificeerd. Als je dan als overheid niet verder komt dan mensen met beperking inlenen dan is dat erg treurig. Het VN-verdrag vraagt immers van de overheid om personen met een handicap in dienst te nemen in de publieke sector.

Het Kabinet stelt in zijn brief over de één-meting (d.d. 13 juli 2016) dat ook als de herbezettingsvoorwaarde wel zou worden gehanteerd de banenafpraak door de overheid zou zijn gehaald. Dat begrijpt de LCR niet, de extra banen bij de overheid zijn alleen via een inleenconstructie gerealiseerd.

Vraag

- Kunt u verklaren dat de overheid zijn extra banen heeft gerealiseerd ook als de herbezettingsvoorwaarde wel van toepassing zou zijn?

Door wie worden de banen ingevuld

Vraag

- 21.057 banen bij reguliere werkgevers; daarvan zijn er 9.011 ingevuld door mensen uit de doelgroep Wajong en 3.489 uit de doelgroep Participatiewet. Welke groep(en) hebben de resterende 8.557 banen ingevuld?

Vragen voor de volgende (twee-meting)

Een aanzienlijk deel van de banen is gerealiseerd op basis van inlenen/detacheren. Werkgevers kiezen voor de veilige weg. Geen risico voor extra kosten bij uitval wegens ziekte en arbeidsongeschiktheid. De LCR begrijpt dit maar het geeft ook te denken. Wat zegt dat over de inclusieve arbeidsmarkt? De LCR zou graag willen weten of de inleenverbanden/detacheringen na verloop van tijd (één of twee jaar) alsnog worden omgezet in een formeel dienstverband bij de werkgever. De LCR zou graag willen dat dit bij een volgende meting wordt meegenomen.

Vraag

- Wordt bij de volgende meting (twee-meting) gemeten hoeveel detacheringen/inleenconstructies zijn omgezet in een formeel dienstverband?

De LCR vindt dat bij het realiseren van de banen in het kader van de banenafpraak het moet gaan om duurzame banen. De LCR wil bij de volgende meting dan ook graag weten hoeveel van de thans werkende mensen met een beperking in een baan in het kader van de banenafpraak dan nog (in diezelfde baan) werkzaam zijn.

Ook willen we weten, als dit niet het geval is, of de baan wel is gebleven en dus opnieuw is ingevuld door een andere werknemer uit de doelgroep.

De LCR begrijpt dat een dergelijke vraag pas bij de volgende meting kan worden beantwoord maar wij vinden het wel het zeer wenselijk dat het dan wordt meegenomen.

Vragen

- Wordt bij de volgende meting gemeten of de werkende mensen met een beperking die in 2016 aan het werk waren nog steeds aan het werk zijn?
- Als mensen zijn uitgevallen, zijn deze banen dan herbezet door werknemers uit de doelgroep?
- Wat is de reden van het uitvallen? Komt dit omdat de werkplek niet passend was, is de handicap toegenomen waardoor arbeid niet meer mogelijk is, of is men naar beschut werk doorgestroomd?

De LCR ondersteunt het streven naar een inclusieve arbeidsmarkt van harte. Voor het realiseren van die inclusieve arbeidsmarkt is het van groot belang dat de uitkomsten van de metingen eenduidig en transparant zijn. Alle hiervoor gestelde vragen passen in dat kader.

Met vriendelijke groet,

Gerrit van der Meer
Voorzitter

Samenstelling Landelijke Cliëntenraad

- **Landelijke cliëntenorganisaties:** Vakcentrale voor Professionals / Christelijk Nationaal Vakverbond (VCP/CNV), Ieder(in) (vertegenwoordiger mensen met lichamelijke beperkingen), Ieder(in) (vertegenwoordiger mensen met verstandelijke beperkingen), Centrale Samenwerkende Ouderenorganisaties (CSO), Federatie Nederlandse Vakbeweging (FNV, publieke sector), Federatie Nederlandse Vakbeweging (FNV, private sector), Vertegenwoordiger organisaties van Minderheden (SMN, IOT), Landelijk Platform GGz/LOC,
- **Vertegenwoordigers van cliëntenraden:** cliëntenraden SVB en UWV.
- **Vertegenwoordigers van de gemeentelijke cliëntenparticipatie:** Mobility, cliëntenraden G4, vertegenwoordiger Dak- en thuislozen.